

Motion om strängare reglering av importen och tillsyn av honungsbin och humlor

Antagit av Vänsterpartiet i Ängelholm vid medlemsmöte 2017-10-23

Bakgrund:

De senaste åren har mycket uppmärksamhet fokuserats på situationen för bin och humlor, då antalet av dessa har minskat drastiskt. Runt om i världen har många arter av vilda pollinerare redan försvunnit och fler är utrotningshotade. Samtidigt har tambin drabbats av ett flertal dödliga sjukdomar.

Den allt mer utbredda användning av importerade humlesamhällen i de svenska jordbruket riskerar att förvärra situationen då forskning har visat att många sjukdomar kan överföras på olika sätt mellan tambin, humlor och vilda solitärbin.

Dessa importerade humlor används numera i stor utsträckning för pollinering av olika grödor. De används i växthus för tomatodling och till den graden att tomatindustrin är helt beroende av denna import och skulle kollapsa utan tillgång till en jämn tillgång till humlebon under växtsäsongen. Importerade humlor används också för det allt mer populära bruket av växthus och odlingstunnler och för odling av färsk frukt såsom jordgubbar, hallon och blåbär. De används även, och i allt större utsträckning på frilandsodling av olika grödor.

Det finns många fördelar med att använda humlor, bland andra:

- Pollinering av växter innebär generellt större skördar samt större och bättre frukter, mer bär resp. större antal fröer.
- Humlor anses vara väldigt effektiva pollinerare, framförallt för vissa växter som honungsbin har svårt att pollinera t.ex. en del baljväxter, rödklöver, amerikanska blåbär m.fl.
- Humlor är "mer lojala och mindre kräsna" än honungsbin då de håller sig till ett mer begränsat område där de pollinera samtliga förekommande blommor.
- De kommersiella humleproducenterna har utvecklat tekniker som möjliggör att man kan få fram humlesamhällen anpassat till de olika grödornas blomningstider – de kan "skraddarsy" leveranser av humlorna efter kundernas aktuella behov. Detta innebär att vi i Sverige kan förlänga växtsäsongen på många olika frukt- och bärsorter och möjliggör en större inhemsk produktion och blir därmed mindre beroende av import.
- Moderna kommersiella humlebon kan förses med olika tillbehör som möjliggör att humlor kan utföra andra tjänster parallellt till pollinering genom att de tvingas passera genom ett tråg som kan innehålla en mängd olika biologiska och kemiska bekämpningsmedel. I Sverige används denna möjlighet framförallt för spridning av biologiska bekämpningsmedel på jordgubbsfält för bekämpning av bladmögel. Det finns även en teknik för spridning av förut insamlad pollen för att snabbare få igång pollinering.

Det finns dock en del negativa aspekter med denna import av humlor i dess nuvarande, oreglerad form:

- Kommersiell odlade humlor är vanligtvis den sydeuropeiska underarten av jordhumlor (*Bombus terrestris dalmatinus*) som skiljer sig från den som är naturligt förekommande i Sverige (*Bombus terrestris terrestris*). Odlade humlor

som rymmer från växthus eller släpps på friland innebär en påtaglig risk för hybridisering och utslagning av våra inhemska humlor.

- Det finns i avelsarbete med kommersiella humlesamhällen, många affärshemligheter och patent som använder sig bl.a. av mutationer och således innebär ett gravt hot till de svenska vilda humlorna.
- Metoderna med vilka man föder upp humlor innebär stora risker för överföring av virus-och svampsjukdomar till såväl vilda humlor som till tambin då man använder honungsbin i produktionen och mata humlorna med pollen som är uppsamlat från olika platser i Europa. Pollen, som även brukar följa med i importerade humlebon, innebära den kanske största risken för spridning av virus- och svampsjukdomar.

Dessa risker bör kunna elimineras med en bättre kontroll av importen, och tillsyn av bin och humlor. Tyvärr, tvingas vi dock konstatera att industrin har växt fortare än någon kunnat ana och att de berörda internationella och nationella myndigheterna inte har hunnit med att utveckla de mest elementära kontroller och regler för dess användning.

Med anledning av detta vill undertecknad organisation framlägga följande motion:

Yrkande:

Att: Vänsterpartiet verkar för införandet av stängare regler för bitillsyn som även omfatta kommersiella humlebon samt att brott mot dessa regler blir straffbart.

Att: Vänsterpartiet verkar för ett förbud mot all import av humlor och bin som är inte är i Sverige, naturlig förkommande arter och underarter. Vidare att dessa är garanterade att vara fria från parasiter och sjukdomarⁱ, genetiska fel och mutationer.

Att: Vänsterpartiet verkar för ett förbud mot import av pollen för användning i humle- och bikupor.

Att: Vänsterpartiet verkar för tvingande regler för att säkerställa att uttjänta humlebon destrueras på ett säkert sätt.

Att: Vänsterpartiet verkar för ett förbud mot användning av importerade humlesamhällen i privata trädgårdar, parker samt frilandsodling till dess att ovanstående punkter har åtgärdats.

Vänsterpartiet i Ängelholm

2017-09-23

Sara Gíjja
Ordförande

ⁱ Varroa kvalster, tropilaelakvalster, tracékvalster, lilla kupskalbaggar, amerikansk yngelröta, deformerande ving virus (DWV), kroniskt bi förlamningsvirus (CBPV), långsam bi förlamningsvirus (SBPV), israelisk akut förlamningsvirus (IAPW), kashmir bi virus (KBV), svart drottningcell virus (BQCV), säckyngel virus, Nosema ceranae, Nosema bombi, Crithidia bombi, Apicystis bombi, Locustacarus buchneri, samt Ascotphaera spp